

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Odlukom Vijeća Filološkog fakulteta od 29. 12. 2021. godine imenovana je Komisija za ocjenu master rada pod nazivom *Književnost u nastavi njemačkog jezika na primjeru romana Čas njemačkog Zigfrida Lenca – didaktizacija književnog teksta i planiranje nastave* kandidatkinje Anele Reković, Studijski program za njemački jezik i književnost, u sljedećem sastavu: prof. dr Dušanka Popović, članica, doc. dr Svetlana Kalezić-Radonjić, članica i doc. dr Jelena Knežević, mentorka.

Komisija Vijeću Filološkog fakulteta podnosi izvještaj o ocjeni master rada.

IZVJEŠTAJ O OCJENI MASTER RADA

Master rad pod nazivom *Književnost u nastavi njemačkog jezika na primjeru romana Čas njemačkog Zigfrida Lenca – didaktizacija književnog teksta i planiranje nastave* kandidatkinje Anele Reković broji 61 stranu i u skladu sa Pravilima studiranja na master studijama Univerziteta Crne Gore sadrži predgovor, izvod rada, sažetak na engleskom jeziku i sadržaj, nakon čega slijede poglavlja: *Uvod, Teorijski dio, O romanu, Praktični dio, Zaključak i Literatura*. Kao prilog radu kandidatkinja je pridružila set didaktičkih materijala koje je razvila za potrebe izrade master rada.

Polazeći od pretpostavke da književni tekst u nastavi njemačkog jezika ima važnu funkciju, kako za sticanje jezičkih znanja tako i za razvoj kulturnih kompetencija i kritičkog mišljenja, kandidatkinja Anela Reković je u svom master radu prezentovala aktuelnu literaturu na ovu temu i na primjeru kanonskog djela iz korpusa njemačke književnosti 20. vijeka pokazala kako je moguće i zašto je potrebno u nastavu stranog jezika integrisati književnost napisanu na tom jeziku, uzimajući u obzir praktične aspekte didaktizacije teksta i organizacije nastavnog procesa.

U uvodnom poglavlju kandidatkinja je najprije precizirala predmet svog istraživanja, argumentujući njegovu relevantnost. Teza i cilj istraživanja formulirani su jasno i koncizno, kao i istraživačka pitanja, a prezentovane su i adekvatne istraživačke metode.

U teorijskom dijelu autorka je predstavila aktuelne metodičko-didaktičke postavke na temu uloge književnosti u nastavi stranog jezika, uporedila ih po jasnim kriterijumima i iz njih izvukla zaključke o načinu na koji je književno djelo većeg obima, poput romana, moguće integrisati u nastavu njemačkog, na određenom nivou znanja jezika, tako da na kraju budu ispunjeni višestruki i raznorodni ciljevi nastave. Istraživanje je fokusirano na B1–B2 nivo Zajedničkog evropskog referentnog okvira za žive jezike, jer je izabrani roman prikladan za srednjoškolski uzrast.

Za analizu izabranog književno-umjetničkog djela kandidatkinja je koristila interpretativnu metodu izdvajajući posebno idejne i vrijednosne aspekte djela sa kojima treba upoznati učenike, sa ciljem razvoja integriteta ličnosti i potencijala za demokratsko obrazovanje, a vodeći računa istovremeno i o jezičkim, odnosno gramatičkim, morfološkim, sintaksičkim i leksičkim strukturama u izabranom djelu, koje treba da posluže za razvoj jezičke kompetencije kod učenika.

Imajući u vidu da roman *Čas njemačkog* nije preveden na naš jezik, autorka detaljno predstavlja istoriju nastanka romana, fabulu i protagoniste, kao i vrijeme Drugog svjetskog rata u koje je radnja smještena. U ovom dijelu rada kandidatkinja je demonstrirala ne samo vrlo dobro poznavanje romana, nego i napredne interpretacijske vještine i znanja neophodna za razumijevanje jezičko-umjetničkog djela.

Kriterijume za odabir odlomaka pogodnih za nastavu kandidatkinja je razradila dosljedno se pridržavajući teorijskih određenja za koja se opredijelila. Ovi kriterijumi jasno odslikavaju polazišta autorke rada, u skladu sa kojim nastava stranog jezika ne posreduje samo jezičko znanje, nego doprinosi razvoju interkulturalne i socijalne kompetencije učenika, njihove sposobnosti za empatiju i kritičko mišljenje.

Didaktizaciju materijala kandidatkinja Reković sprovela je uzimajući u obzir faze nastavnog procesa u nastavi književnosti na stranom jeziku, kao i planiranje časa stranog jezika sa jasno postavljenim ciljevima. Praktični dio rada, u skladu sa tim, predstavlja prezentovanje

didaktizovanih odlomaka iz Lencovog romana u okvirima planiranih časova, a u formi svojevrsne studije slučaja, razrađene sa ciljem isprobavanja i evaluacije kreiranog didaktičkog materijala. Opisana vježbanja prati refleksija i komentar u kojima autorka koncizno predočava šta se od zadatih ciljeva postiže konkretnim vježbama.

Rezultati istraživanja pokazali su da je didaktizacija i planiranje časa stranog jezika sa fokusom na književni tekst ne samo moguća, nego i poželjna. U radu je demonstrirano na koji način je, polazeći od obimnijeg književnog teksta, moguće uspješno kreirati višestruko funkcionalan didaktički materijal za učenje njemačkog kao stranog jezika, i to materijal koji će učenicima omogućiti da pored jezičkih znanja steknu kulturološke kompetencije i razviju kritičko mišljenje.

Zaključak rada logično proizilazi iz prethodnog prikaza rezultata, čime autorka smisleno zaokružuje istraživanje. Važan dio zaključka je naučni komentar u kojem Reković grupiše razrađena vježbanja, naglašavajući tako mogućnost ispunjenje mnogostrukih nastavnih ciljeva posredstvom jedinstvenog materijala. Ona u zaključku sažeto rezimira naučne domete istraživanja i upućuje na njegovu praktičnu primjenjivost u srednjoškolskoj nastavi stranog jezika. Rezimirani teorijski okvir, a pogotovo prikaz i komentar didaktičkog materijala, nastavnicima može poslužiti kao primjer za unapređenje sopstvene nastave u skladu sa uzrastom učenika i nivoom znanja stranog jezika.

Literatura sadrži sve reference uključujući i primarnu literaturu, ukupno 42 publikacije. Popis svjedoči da je u osnovi cjelokupnog istraživanja solidno proučavanje i poznavanje sekundarne literature u svim posebnim oblastima kojima se kandidatkinja bavila.

Prilozi na njemačkom jeziku koji prate rad predstavljaju zbirku selektovanih odlomaka iz romana Zigfrida Lenca, praćenu gotovim zadacima koji mogu da se koriste u nastavi ili da posluže kao ugledni primjer nastavnicima njemačkog za razvoj sopstvenih materijala.

U pojedinačnim poglavljima, kao i u cjelini rada koji je predmet ove ocjene, njegova autorka, Anela Reković, dokazala je da posjeduje specijalistička znanja iz didaktike nastave stranog jezika, didaktike nastave književnosti na stranom jeziku, kao i interpretativne kompetencije, te da je ovladala analitičkim i sintetičkim metodama koji se dominantno koriste u humanističkim naukama. Ističemo sposobnost autorke da selektuje, konkretizuje, primjenjuje

stečeno znanje, te da rezimira u svrhu donošenja zaključaka, kao i da zaključke formuliše jasno i razumljivo.

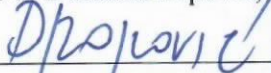
Master rad *Književnost u nastavi njemačkog jezika na primjeru romana Čas njemačkog Zigfrida Lenca – didaktizacija književnog teksta i planiranje nastave* kandidatkinje Anele Reković značajan je i originalan doprinos razumijevanju problematike prisustva književnosti u savremenoj nastavi stranog jezika.

Imajući u vidu sve navedeno u ovom izvještaju, komisija s zadovoljstvom predlaže Vijeću Filološkog fakulteta da izvještaj prihvati i odobri javnu odbranu master rada kandidatkinje Anele Reković.

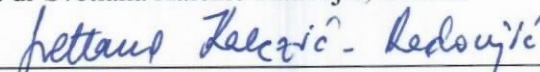
Nikšić, 6. 3. 2023.

KOMISIJA

Prof. dr Dušanka Popović, članica

Doc. dr Svetlana Kalezić-Radonjić, članica

Doc. dr Jelena Knežević, mentorka

